

jen til forandring på dette område vil udmønte sig i, at vi kan nå til enighed om epokegørende nyskabelser, hvad angår disse afgørende emner.

Den Grønlandske Retsvæsenkommission færdiggjorde med mange års forsinkelse i august i år sin meget omfattende betænkning. De 10 års kommissionsarbejde har i mange henseender desværre tjent til at udskyde nødvendige beslutninger omkring det grønlandske retsvæsen og om, hvad man skal gøre med hensyn til deportationen af grønlandske kriminelle til danske fængsler.

Der er ikke flere undskyldninger tilbage for ikke at rette op på de problemer, som er blevet ignoreret igennem mange år. Grønland og Danmark har i fællesskab ansvaret for at føre Retsvæsenkommissionens anbefalinger ud i livet, og det må være på høje tid, at vi lukker dette mørke kapitel i vores fælles historie.

En af sommerens vigtige og mere spektakulære begivenheder var underskrivelsen af den nye forsvarsaftale mellem Grønland, Danmark og USA. USA's udenrigsminister, Powell, og hans danske kollega bærede den lille sydgrønlandske bygd Igaliku og bygdeboeren Motzfeldt med et officielt besøg og satte deres underskrifter på et historisk dokument: en ny forsvarsaftale til erstatning for aftalen af 1951, hvor Grønland altså for første gang var medunderskriver.

Vi har i mange år krævet, at aftalen blev ændret, således at vi selv blev aftalepart, og det er efter et langvarigt forhindringsløb lykkedes at opnå et tilfredsstillende resultat. Det er et vigtigt skridt i selvstændighedsprocessen, som betyder, at vi nu har indflydelse på, hvordan og til hvilke formål vort land bliver brugt, uanset hvad man ellers måtte mene om aftalens indhold.

Den nye aftale åbner op for en række nye samarbejdsmuligheder, herunder samarbejde om miljø. Som bekendt påtog den danske regering sig at rydde op efter amerikanerne i Dundasområdet, men vi ved også, at der utallige andre steder er registreret mange andre efterladenskaber. Regeringen må i samarbejde med landstytret hurtigst muligt udarbejde en plan for en grundig oprydning af miljøgiftene og andre efterladenskaber. Når det er sagt, så synes jeg altså også, det er vigtigt at sige, at det må være forurenernes opgave at rydde op efter sig og bære udgiften.

Og så kan jeg heller ikke i denne her forbindelse undlade at nævne Thule eller Thulesagerne, som har været en fast bestanddel i stort set alle de debatter, jeg har deltaget i her i Folketin-

get. Denne gang vil jeg nøjes med at konstatere, at sagen langtfra er død, hvilket en af debatterne i salen her også viste i går. Det er glædeligt, at Europa-Parlamentets juridiske tjeneste nu blander sig for at få afdækket sagen helt.

Under de arktiske parlamentarikeres konference i Nuuk i sidste måned var et af hovedemnerne klimaforandringerne i det arktiske område. Alle internationale klimaforskere er enige om, at den menneskeskabte del af klimaforandringerne udgør en stadig alvorligere trussel. De er også enige om, at klimaforandringerne i det arktiske område sker med en hastighed, der er 25 gange højere end på resten af kloden.

Uanset klimaændringernes årsager skal vi forholde os til det, der faktisk sker. Jeg skal kraftigt anbefale Folketinget og regeringen at følge op på anbefalingerne i slutdokumentet fra den arktiske parlamentarikerkonference, hvor en række folketingsmedlemmer også deltog.

Anbefalingerne er bl.a. at tage skridt til at reducere udslip af klimagasser og øge energieffektiviteten i de arktiske økonomier og fremme udvikling og brug af vedvarende energikilder. En anden anbefaling er at udvikle forvaltningsprocedurer, som støtter de arktiske samfund i tilpasningen til klimaændringerne, at fortsætte forskningen i arktisk klima og at sikre, at de oprindelige folk deltager på alle niveauer i forskningen og i beslutningsprocesserne.

Regeringen, Folketinget og Grønlands hjemmestyre må revitalisere den fælles politik vedrørende de oprindelige folk – også i det arktiske område. De problemer, de oprindelige folk står over for, er ikke blevet mindre, tværtimod, og problemerne forsvinder ikke, fordi man lukker øjnene for dem.

Danmark anses for at være en meget vigtig aktør i det arktiske samarbejde, hvilket selvfølgelig forpligter. Vi har en fælles interesse i at opretholde og udbygge både det politiske og det forskningsmæssige samarbejde i det arktiske område. Derfor skal jeg igen opfordre til, at Danmark også på det arktiske område formulerer en ambition om at være blandt de førende lande ikke kun i Europa, men også i de arktiske lande med hensyn til forskning og udvikling. Bare en lille del af de mange ekstra midler, regeringen vil bevilge til forskningen, bør gå til den arktiske forskning.

I forbindelse med debatterne om den kommende EU-traktat og den stadig stærkere integration af Danmark i EU har den nordatlantiske gruppe fremført sine betænkeligheder vedrøren-